ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.10.2021 г.
COM(2021) 626 final

2021/0322 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за даване на разрешение на Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В съответствие с член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност („Директивата за ДДС“[1]) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да прилага специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива с цел да се опрости процедурата за събиране на ДДС или да се предотвратят някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 12 февруари 2021 г., Естония поиска разрешение да прилага мярка за дерогация от общите принципи, уреждащи правото на приспадане на ДДС върху получени доставки по отношение на разходите, свързани с леките пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност.

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС, с писмо от 19 март 2021 г. Комисията осведоми останалите държави членки за отправеното от Естония искане. С писмо от 23 март 2021 г. Комисията уведоми Естония, че разполага с цялата информация, която смята за необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Съгласно членове 168 и 168а от Директивата за ДДС данъчно задълженото лице има правото да приспадне ДДС, начислен при покупки, извършени за целите на неговите облагаеми сделки. Член 26, параграф 1, буква а) от същата директива съдържа изискването употребата за лични нужди на стоки, които са част от стопанските активи, да се третира като възмездна доставка на услуги, когато дължимият за тези стоки ДДС подлежи на приспадане. Тази система позволява възстановяването на първоначално приспаднатия ДДС във връзка с употребата за лични нужди.

По отношение на леките пътнически автомобили тя се прилага трудно – най-вече поради факта, че е трудно да се определи границата между употребата за лични нужди и употребата за целите на стопанската дейност. Когато се води отчетност, нейното поддържане и проверка представлява допълнителна тежест за стопанските субекти и за администрацията.

Съгласно член 395 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат с разрешение от Съвета мерки за дерогация от разпоредбите на Директивата за ДДС с цел да опростят процедурата за събиране на ДДС или да предотвратят някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

Въз основа на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета[2] на Естония е разрешено да ограничи до 50 % правото на приспадане на ДДС върху покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на определени леки пътнически автомобили, както и върху свързаните с тях разходи, когато тези леки автомобили не се използват

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета от 7 ноември 2014 г. за даване на разрешение на Република Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 330, 15.11.2014 г., стр. 48).

изцяло за целите на стопанската дейност. С Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1854 на Съвета[3] срокът на действие на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета беше удължен до 31 декември 2020 г.

Тъй като срокът на действие на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета е изтекъл преди Естония да представи през февруари 2021 г. последното си искане за допълнително удължаване на времевия обхват, настоящото искане ще се разглежда като първоначално искане за прилагане на мярка за дерогация от общите принципи, уреждащи правото на приспадане на ДДС върху получени доставки по отношение на разходите, свързани с леките пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност.

Естония поиска разрешение да ограничи правото на приспадане до определен процент и съответно да освободи стопанските субекти от изискванията за отчитане на данъка при употребата за лични нужди. Това води до опростяване на системата за всички заинтересовани страни и същевременно предотвратява отклонението от данъчно облагане поради неправилно водене на отчетността.

Естония уведоми Комисията, че основанията за даване на разрешение за мярката са до голяма степен същите като посочените в исканията, довели до решения за изпълнение 2014/797/ЕС и (ЕС) 2017/1854 на Съвета.

Естония представи данни, според които употребата за лични нужди на повечето служебни автомобили е продължила и след привеждането в действие на дерогацията съгласно Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета, което потвърждава основателността на дерогацията.

Мярката следва да се прилага за всички леки пътнически автомобили с не повече от осем места за сядане без мястото на водача и ненадвишаващи 3500 килограма, които не се използват изключително за целите на стопанската дейност. При все това леките пътнически автомобили, които се използват за някои специфични дейности, ще се третират съгласно общите правила. Това са автомобилите, закупени с цел препродажба, отдаване под наем или отдаване на лизинг, автомобилите, използвани за превоз на пътници (например такситата), и автомобилите, използвани за обучение на водачи на моторни превозни средства.

Ограничаването на правото на приспадане следва да се прилага по отношение на ДДС, платен върху покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на определени леки пътнически автомобили, както и върху свързаните с тях разходи.

Според Естония ограничението на приспадането следва да бъде определено на 50 %, тъй като положението е останало непроменено от първоначалното въвеждане на специалната мярка през 2014 г. Въпреки че употребата на служебни автомобили за лични нужди в Естония се оценява на около 60 % въз основа на косвените данни и допускания, с които разполагат естонските данъчни органи, за най-подходящо се смята ограничение от 50 % на приспадането на ДДС върху получените доставки, така че да се

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1854 на Съвета от 10 октомври 2017 г. за изменение на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС за даване на разрешение на Република Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр. 17).

изключи възможността за надценяване на процента на употреба за лични нужди на леките пътнически автомобили.

Предвид благоприятното въздействие на мярката върху административната тежест както за данъкоплатците, така и за данъчните органи, се предлага мярката за дерогация да бъде разрешена. Действието на разрешението следва да бъде с ограничен срок, т.е. до 31 декември 2024 г., за да се даде възможност за преглед на необходимостта от мярката за дерогация и на нейната ефективност, както и на процентното съотношение между употребата за целите на стопанската дейност и употребата за лични нужди. Всяко искане за удължаване на срока следва да се придружава от доклад, който включва преглед на прилаганото процентно ограничение, и следва да бъде изпратено на Комисията до 31 март 2024 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подобни дерогации във връзка с правото на приспадане са били предоставяни на други държави членки (Унгария[4], Латвия[5], Хърватия[6], Полша[7], Италия[8] и Румъния[9]).

Съгласно член 176 от Директивата за ДДС Съветът определя разходите, по отношение на които ДДС не подлежи на приспадане. Дотогава той разрешава на държавите членки да продължат да прилагат изключенията, които са били в сила на 1 януари 1979 г. Следователно има известен брой клаузи за изчакване, които ограничават правото на приспадане на ДДС във връзка с леките пътнически автомобили.

Независимо от предходните инициативи за определяне на правила относно категориите разходи, върху които може да бъде наложено ограничение на правото на приспадане[10],

---

4 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 252, 8.10.2018 г., стр. 44—46).

5 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1921 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 311, 7.12.2018 г., стр. 36—37).

6 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 320, 17.12.2018 г., стр. 35—37).

7 Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1594 на Съвета от 24 септември 2019 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/805/ЕС за предоставяне на разрешение на Република Полша да въведе мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 248, 27.9.2019 г., стр. 71—72).

8 Решение за изпълнение (ЕС) 2019/2138 на Съвета от 5 декември 2019 г. за изменение на Решение 2007/441/ЕО за упълномощаване на Италианската република да прилага мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 324, 13.12.2019 г., стр. 7—8).

9 Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1262 на Съвета от 4 септември 2020 г. за изменение на Решение за изпълнение 2012/232/ЕС за даване на разрешение на Румъния да прилага мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 296, 10.9.2020 г., стр. 6).

10 COM(2004) 728 окончателен: Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 77/388/ЕИО с цел опростяване на задълженията, свързани с данъка върху добавената стойност (ОВ C 24, 29.1.2005 г., стр. 10), оттеглено на 21 май 2014 г. (ОВ C 153, 21. 5. 2014 г., стр. 3).

такава дерогация е подходяща до постигането на хармонизация на въпросните правила на равнището на ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 395 от Директивата за ДДС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на която се основава предложението, то попада в обхвата на изключителната компетентност на Европейския съюз. Следователно принципът на субсидиарност не се прилага.

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до разрешение, дадено на държава членка по нейно искане, и не представлява задължение.

Предвид ограничения обхват на дерогацията специалната мярка е пропорционална на поставената цел, а именно предотвратяване на някои форми на отклонение от данъчно облагане и избягване на данъци. По-специално, като се вземат предвид вероятността стопанските субекти да не декларират изцяло задълженията си, както и административната тежест, която представлява за данъчните органи проверката на изминатите километри, ограничението от 50 % ще опрости събирането на ДДС в конкретен сектор.

- **Избор на инструмент**

Предлаган инструмент: решение за изпълнение на Съвета.

По силата на член 395 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета дерогация от общите правила за ДДС е възможна единствено след разрешение от Съвета, действащ с единодушие по предложение на Комисията. Решението за изпълнение на Съвета е най-подходящият инструмент, тъй като негов адресат може да бъде отделна държава членка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Естония, и засяга само тази държава членка.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Предложението има за цел да се опрости процедурата за облагане с данъка чрез премахване на необходимостта данъчно задължените лица да водят отчетност за употребата за лични нужди на определените леки пътнически автомобили, като в същото време се предотврати отклонението от данъчно облагане чрез неправилно водене на отчетност. Следователно то има потенциално положително въздействие както за стопанските субекти, така и за данъчните администрации. Естония определи

решението като подходяща мярка, сравнима с други минали и прилагани понастоящем дерогации.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Мярката за дерогация ще има незначително отражение върху общия размер на данъчните приходи, събирани на етапа на крайно потребление, и няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Предложението е ограничено във времето и включва клауза за изтичане на срока на действие на 31 декември 2024 г.

В случай че Естония сметне за необходимо срокът на действие на специалната мярката да бъде удължен и след 2024 г., тя следва най-късно до 31 март 2024 г. да представи на Комисията искане за удължаване, придружено от доклад, който включва преглед на процентното ограничение.

2021/0322 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за даване на разрешение на Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1], и по-специално член 395, параграф 1, първа алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) В членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО е установено правото на данъчно задължените лица да приспадат данъка върху добавената стойност („ДДС“), начислен върху получените от тях доставки на стоки и услуги, които се използват за целите на техните облагаеми сделки. Съгласно член 26, параграф 1, буква а) от същата директива употребата на стопански активи за личните нужди на данъчно задължените лица или за нуждите на техния персонал, или по-общо за цели, различни от стопанската дейност на лицата, трябва се третира като възмездна доставка на услуги.

(2) С Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета[2] на Естония бе разрешено, със срок на действие до 31 декември 2017 г., да ограничи до 50 % правото на приспадане на ДДС върху покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на някои леки пътнически автомобили и да освободи данъчно задължените лица от задължението да отчитат ДДС при употребата на автомобилите за цели, различни от стопанската дейност, включени в обхвата на ограничението.

(3) С Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1854 на Съвета[3] срокът на действие на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета беше удължен до 31 декември 2020 г.

(4) С писмо, заведено в Комисията на 12 февруари 2021 г., Естония подаде искане до Комисията за разрешение да прилага специална мярка за дерогация от

---

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение 2014/797/ЕС на Съвета от 7 ноември 2014 г. за даване на разрешение на Република Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 330, 15.11.2014 г., стр. 48).

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1854 на Съвета от 10 октомври 2017 г. за изменение на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС за даване на разрешение на Република Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр. 17).

член 26, параграф 1, буква а) и от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО, за да ограничи правото на приспадане във връзка с покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на някои леки пътнически автомобили, използвани за цели, различни от стопанската дейност.

(5) В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО, с писмо от 19 март 2021 г. Комисията осведоми останалите държави членки за отправеното от Естония искане. С писмо от 23 март 2021 г. Комисията уведоми Естония, че разполага с цялата информация, която смята за необходима за разглеждане на искането.

(6) Често е трудно да се определи кога точно даден лек пътнически автомобил се използва за цели, различни от стопанската дейност, и дори когато това е възможно, процедурата нерядко е обременителна. С исканото разрешение размерът на ДДС върху разходите, подлежащи на приспадане по отношение на леките пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност, следва да бъде установен с единна процентна ставка, при спазването на някои изключения. Въз основа на наличната в момента информация естонските власти смятат, че има основание тази ставка да бъде 50 %. В същото време, с цел да се избегне двойното данъчно облагане, изискването за отчитане на ДДС при употребата за цели, различни от стопанската дейност, на леките пътнически автомобили следва да отпадне, когато за тях се прилага ограничение. С тази мярка за опростяване се премахва необходимостта да се води отчетност на употребата за лични нужди на служебните автомобили, а в същото време се предотвратява отклонението от данъчно облагане поради неправилно водене на отчетност.

(7) Ограничаването на правото на приспадане с поисканото разрешение следва да се прилага по отношение на ДДС, платен при покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на определени категории леки пътнически автомобили, както и по отношение на свързаните с тях разходи, включително за закупуване на гориво.

(8) Исканото разрешение следва да се прилага само по отношение на леките пътнически автомобили с максимално допустимо тегло до 3500 килограма и с не повече от осем места за сядане без мястото на водача, тъй като употребата за цели, различни от стопанската дейност, на леки пътнически автомобили с тегло над 3500 килограма или разполагащи с повече от осем места за сядане без мястото на водача е незначително поради естеството на тези пътнически автомобили или поради вида на стопанската дейност, за която се използват. Следва да се предвиди също така подробен списък на категориите леки пътнически автомобили, за които това разрешение не се прилага поради особената им употреба.

(9) Срокът на разрешението следва да бъде ограничен до 31 декември 2024 г., за да се даде възможност за преглед на необходимостта от мярката за дерогация и на нейната ефективност, както и на процентното съотношение между употребата за целите на стопанската дейност и употребата за лични нужди, на което се основава мярката.

(10) Ако Естония прецени, че е необходимо удължаване на срока на разрешението след 2024 г., тя следва да представи на Комисията най-късно до 31 март 2024 г. искане за удължаване, придружено от доклад, който съдържа преглед на прилагането на процентното ограничение.

(11) Дерогацията ще има незначително въздействие върху общия размер на данъчните приходи, събирани на етапа на крайно потребление, и няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Чрез дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО на Естония се разрешава да ограничи до 50 % правото на приспадане на данъка върху добавената стойност върху разходите за леки пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност, когато тези разходи обхващат покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на леки пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност, както и върху разходите, свързани с поддръжката и ремонта на такива автомобили и със закупуването на гориво за тях.

Член 2

Чрез дерогация от член 26, параграф 1, буква а) от Директива 2006/112/ЕО Естония не третира като възмездна доставка на услуги употребата за цели, различни от стопанската дейност, на леки пътнически автомобили, които са част от стопанските активи на данъчно задължено лице, когато за тези автомобили се прилага ограничение, разрешено съгласно член 1 от настоящото решение.

Член 3

1. Настоящото решение се прилага само по отношение на леките пътнически автомобили с максимално допустимо тегло до 3 500 килограма и с не повече от осем места за сядане без мястото на водача.

2. Настоящото решение не се прилага за следните категории леки пътнически автомобили:

а) автомобилите, закупени за препродажба, отдаване под наем или на лизинг;

б) автомобилите, използвани за превоз на пътници срещу възнаграждение, включително за таксиметрови услуги;

в) автомобилите, използвани за обучение на водачи на моторни превозни средства.

Член 4

Срокът на действие на настоящото решение изтича на 31 декември 2024 г. Всяко искане за удължаване на срока на разрешението, предвидено в настоящото решение, се представя на Комисията в срок до 31 март 2024 г. и се придружава от доклад, който включва преглед на процентното ограничение, определено в член 1.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Република Естония.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател